

مجمع درمانگاهی امام رضا (ع)

و شهید مطهری

کولونوسکوپي

تهیه کننده: خانم سمانه معصومی

کارشناس پرستاری

با نظارت: آقای دکتر ناصر هنر

فوق تخصص گوارش اطفال

واحد آموزش ضمن خدمت

زمستان ۱۴۰۲

کولونوسکوپي چیست ؟

بررسی مستقیم روده بزرگ (قسمت تحتانی دستگاه گوارش) به وسیله دستگاه کولونوسکوپ که از طریق مقعد وارد شده و تا ابتدای روده بزرگ جلو می رود را کولونوسکوپي می گویند . مدت زمان انجام آن بین ۲۰ دقیقه تا یک ساعت است .

علل انجام کولونوسکوپي چیست ؟

*خونریزی تحتانی
*تغییر در اجابت مزاج مثلاً اسهال طولانی مدت
*کم خونی به علت فقر آهن (کمبود آهن در آقایان و یا خانمها بعد از یائسگی)
*تست غربالگری برای سرطان روده ، خصوصاً در کسانی که سابقه فامیلی سرطان روده دارند .

*جهت پیگیری درمانی در کسانی که پولیپ و ضایعات سرطانی داشته اند .

*درد طولانی و نامشخص در ناحیه تحتانی شکم
*در کسانی که در طی عکس ، سی تی اسکن و ... ضایعه ای در روده دیده شده است .
*کاهش وزنی که علت آن نامشخص است .
*موارد دیگری که پزشک تشخیص می دهد .

چگونگی آماده شدن قبل از کولونوسکوپي :

از یک روز قبل از انجام آن غذای جامد مصرف نشود . مایعات با حجم زیاد مصرف شود (به جز شربت های رنگی خصوصاً قرمز رنگ ، شیر) .
قرصهای ملین و پودرهای لازم که توسط پزشک یا مرکز انجام کولونوسکوپي تجویز شده است از روز قبل و یا شب قبل از انجام کولونوسکوپي مصرف شود . (طبق دستورات داده شده به بیمار)
پودرهای مصرفی بدمزه بوده و ممکن است ایجاد

تهوع و استفراغ نماید . در صورت عدم تحمل به پزشک اطلاع دهید . با مصرف این داروها یک اسهال شدید آبکی ایجاد شده تا روده پاک گردد .

آیا می توان داروهای مصرفی را در طی این مدت استفاده کرد ؟

بله اکثر داروهایی که بیمار از قبل استفاده کرده پس از هماهنگی با پزشک ادامه می یابد وای داروهای که ریسک خونریزی را در کولونوسکوپی زیاد می کنند مثل وارفارین ، پلاویکس ، آسپرین با نظر پزشک ممکن است قطع شوند.

طی انجام کولونوسکوپی :

*بیمار نیاز به تزریق آرام بخش دارد لذا وجود یک همراه برای بیمار لازم است .

*در طی انجام کولونوسکوپی به علت هوایی که از طریق کولونوسکوپ برای باز شدن روده وارد روده می شود ممکن است احساسی ناخوشایند همراه

با درد به بیمار دست دهد ، در این حالت سعی در دفع گاز نکرده ولی به پزشک خود اطلاع دهید تا تدابیر لازم را انجام دهد .

*بعد از انجام کولونوسکوپی احساس نفخ و درد شکمی ممکن است وجود داشته باشد که با دفع گازهای روده از بین می رود . احساس گيجی به علت داروهای مصرف شده ممکن است تا یک روز وجود داشته باشد . بعد از انجام کولونوسکوپی از پزشک خود در مورد زمان شروع مجدد آسپرین و دیگر داروهای که قطع شده بودند سوال شود .

عوارض بعد از کولونوسکوپی :

*خونریزی بعد از برداشتن پولیپ و یا نمونه برداری که غالباً کم بوده و قطع می شود .
*پارگی روده که در موارد نادر پیش می آید ، در این صورت نیاز به عمل جراحی و ترمیم روده وجود دارد .

موارد زیر باید به پزشک گزارش شود :

درد شدید شکم و یا نفخ شدید و بزرگی شکم ، تب و تهوع ، خونریزی از مقعد در صورتی که بیش از ۱ تا ۲ قاشق باشد .

بعد از کولونوسکوپی :

با رفتن دستشویی و دفع گاز از درد شکم کاسته خواهد شد . اثرات دارویی تا چند ساعت باقی خواهد ماند . از رانندگی و کار باید اجتناب شود . اکثر بیماران در چند دقیقه بعد از انجام کولونوسکوپی قادر به خوردن غذا می باشند .

جواب کولونوسکوپی بلافاصله آماده می شود ولی اگر نمونه برداری انجام شده باشد باید بیمار پیگیر جواب پاتولوژی ۱ تا ۲ هفته بعد از انجام باشد و پزشک خود را از جواب آن آگاه نماید .

منبع: داخلی و جراحی برونرو سودارث

(گوارش) ۲۰۲۰ ترجمه : مریم عالی خانی عضو

هیئت علمی دانشگاه ایران